

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2016/541

ze dne 15. února 2016,

kterým se Řecko vyzývá, aby učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku (2015/1410) ⁽¹⁾

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 126 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Článek 126 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že se členské státy vyvarují nadměrných schodků veřejných financí, a určuje, jak při nadměrném schodku postupovat. Pakt o stabilitě a růstu, jehož nápravná složka podrobněji upravuje postup při nadměrném schodku, poskytuje rámec pro podporu vládních politik zaměřených na rychlý návrat ke zdravému stavu rozpočtů s přihlédnutím k hospodářské situaci.
- (2) Dne 27. dubna 2009 Rada v souladu s čl. 104 odst. 6 Smlouvy o založení Evropského společenství rozhodla, že v Řecku existuje nadměrný schodek.
- (3) Dne 10. května 2010 přijala Rada rozhodnutí 2010/320/EU ⁽²⁾ určené Řecku podle čl. 126 odst. 9 a článku 136 Smlouvy o fungování EU s cílem posílit a prohloubit fiskální dohled a vyzvat Řecko, aby učinilo opatření ke snížení schodku, která jsou považována za nezbytná pro nápravu situace nadměrného schodku, a to nejpozději do roku 2014. Rada stanovila jako konečný termín pro nápravu situace nadměrného schodku rok 2014 a vymezila roční cíle pro schodek veřejných financí.
- (4) Rozhodnutí Rady 2010/320/EU bylo několikrát podstatně změněno. Jelikož bylo třeba přijmout další změny, bylo rozhodnutím Rady 2011/734/EU ⁽³⁾ ze dne 12. července 2011 z důvodu přehlednosti přepracováno. Uvedené rozhodnutí bylo následně v období od 8. července 2011 do prosince 2012 několikrát významně změněno ⁽⁴⁾.
- (5) Kvůli velmi závažnému zhoršení finanční situace Řecka se členské státy eurozóny rozhodly poskytnout mu stabilizační podporu s cílem zajistit finanční stabilitu eurozóny jako celku, a to ve spojení s mnohostrannou pomocí ze strany Mezinárodního měnového fondu. Od května 2010 do června 2015 měla podpora členských států eurozóny podobu jak dvoustranného úvěrového nástroje pro Řecko, tak úvěru z Evropského nástroje finanční stability (EFSF). Podpora věřitelů byla spojena s rozsáhlou politickou podmíněností, mimo jiné tím, že Řecko bude dodržovat rozhodnutí Rady 2011/734/EU v platném znění.
- (6) Dne 8. července 2015 Řecko požádalo o finanční pomoc z Evropského mechanismu stability (ESM) ve formě tříletého úvěru a dne 12. července 2015 bylo v zásadě dosaženo dohody o poskytnutí úvěru ve výši až 86 miliard EUR Řecku. Dne 17. července Rada guvernérů ESM pověřila Evropskou komisi, aby ve spolupráci

⁽¹⁾ Tento akt byl původně přijat pouze v anglickém jazyce a zveřejněn v Úř. věst. L 219, 20.8.2015, s. 8.

⁽²⁾ Úř. věst. L 145, 11.6.2010, s. 6.

⁽³⁾ Úř. věst. L 296, 15.11.2011, s. 38.

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Rady 2011/791/EU (Úř. věst. L 320, 3.12.2011, s. 28), rozhodnutí Rady 2012/211/EU ze dne 13. března 2012 (Úř. věst. L 113, 25.4.2012, s. 8), rozhodnutí Rady 2013/6/EU ze dne 4. prosince 2012 (Úř. věst. L 4, 9.1.2013, s. 40).

s Evropskou centrální bankou a Mezinárodním měnovým fondem sjednala memorandum o porozumění, jež podrobně rozvede politickou podmíněnost facility finanční pomoci na období 2015 až 2018 v souladu s čl. 13 odst. 3 smlouvy o ESM.

- (7) V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ze dne 21. května 2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi ⁽¹⁾, a zejména článkem 7 uvedeného nařízení musí členský stát žádající o finanční pomoc z ESM vypracovat makroekonomický ozdravný program (dále jen „program“) ke schválení Radou. Tento program by měl zajistit přijetí souboru reforem potřebných ke zlepšení udržitelnosti veřejných financí a regulačního prostředí.
- (8) Program vypracovaný Řeckem byl schválen prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2016/544 ⁽²⁾.
- (9) V čl. 10 odst. 2 písm. b) nařízení (EU) č. 472/2013 se rovněž stanoví, že pokud se na členský stát podléhající makroekonomickému ozdravnému programu podle článku 7 uvedeného nařízení vztahuje rovněž rozhodnutí podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy o fungování EU o nápravě nadměrného schodku, začlení se roční rozpočtové cíle v jeho makroekonomickém ozdravném programu do rozhodnutí o výzvě podle čl. 5 odst. 1 nařízení (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku ⁽³⁾; do rozhodnutí o výzvě podle čl. 5 odst. 1 nařízení (ES) č. 1467/97 se rovněž začlení opatření přispívající k dosažení těchto cílů v makroekonomickém ozdravném programu. V čl. 10 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) č. 472/2013 je dále stanoveno, že dotyčný členský stát nemusí podávat zprávy podle čl. 5 odst. 1 nařízení (ES) č. 1467/97. V čl. 10 odst. 2 písm. c) nařízení (EU) č. 472/2013 se konečně stanoví, že sledování bude prováděno podle čl. 7 odst. 4 uvedeného nařízení a že dotyčný členský stát je osvobozen od sledování podle čl. 10 odst. 1 a článku 10a nařízení (ES) č. 1467/97 a od sledování, jež je podkladem pro jakékoli rozhodnutí podle čl. 6 odst. 2 uvedeného nařízení.
- (10) Podle aktuálních prognóz má být hospodářská činnost v Řecku ve srovnání s předpoklady z prosince 2012, kdy byla přijata poslední změna rozhodnutí Rady 2011/734/EU, mnohem slabší. Očekává se, že reálný i nominální HDP budou v letech 2015 a 2016 na mnohem nižší úrovni, než se očekávalo v prognóze Komise z jara 2015, a to v důsledku politické nejistoty, nedostatečného provádění reforem, výpadku veřejných příjmů, uzavření bank pro veřejnost a uložení kontrol pohybu kapitálu. V srpnu 2015 Komise aktualizovala svou prognózu růstu HDP, aby tak vytvořila základnu nezbytnou pro jednání o memorandu o porozumění, jež je nezbytné pro program ESM. Podle této prognózy má reálný HDP v roce 2015 poklesnout o 2,3 % a v roce 2016 o 1,3 % (oproti kladnému růstu ve výši 0,5 % pro rok 2015 a 2,9 % pro rok 2016 z jarní prognózy z roku 2015), než dojde k růstu ve výši 2,7 % v roce 2017 a 3,1 % v roce 2018. Toto výrazné zhoršení ekonomického scénáře v období let 2015 až 2016 se při nezměněných politikách projeví odpovídajícím zhoršením výhledu v oblasti veřejných financí.
- (11) Podle odhadů Řecko zlepšilo svůj strukturální schodek o 16 procentních bodů HDP ze schodku ve výši 15,2 % v roce 2009 na odhadovaný přebytek ve výši 1 % v roce 2014, čímž se zajistilo zlepšení strukturálního salda v období 2009 až 2014, jež je výrazně větší než požadavek zlepšení alespoň o 10 procentních bodů HDP za dané období, který doporučila Rada. Schodek veřejných financí dosáhl v roce 2014 hodnoty 3,5 % HDP, což je zřetelně v mezích stropu schodku veřejných financí (podle ESA 2010) stanoveného rozhodnutím Rady pro rok 2014 na 4,5 % HDP. Výsledek primárního salda ve výši 0,4 % HDP byl však podstatně horší, než se očekávalo, a nedosáhl cíle stanoveného na 1,5 % HDP v důsledku kombinace různých faktorů včetně obrátu v hospodářském cyklu a souvisejícího negativního dopadu na rozpočtové příjmy, uvolnění fiskální politiky a zvýšení hospodářské nejistoty. Zhoršující se makroekonomické prostředí doprovázené ukončením dočasných fiskálních opatření v roce 2015 však znemožnilo dosáhnout cíle primárního salda ve výši 3 % HDP v roce 2015, který byl stanoven v poslední změně rozhodnutí 2011/734/EU přijaté v prosinci 2012. Fiskální cíle byly proto vzhledem k makroekonomickým okolnostem a k současné finanční situaci podstatně zrevidovány směrem dolů, aby se zabránilo přílišnému zpřísnění fiskální politiky v krátkodobém horizontu.
- (12) Řecko tudíž zavede nový fiskální postup, který vychází z předpokladu cílových primárních přebytků ve výši – 0,25 % HDP v roce 2015, 0,5 % HDP v roce 2016, 1,75 % HDP v roce 2017 a 3,5 % HDP v roce 2018 a letech následujících. Trajektorie těchto fiskálních cílů je v souladu s očekávaným tempem růstu řecké ekonomiky, která po dosud nejhlubší zaznamenané recesi prochází oživením. Podle revidovaného postupu klesne schodek veřejných financí v roce 2017 pod 3 % HDP.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 1.

⁽²⁾ Viz strana 27 v tomto čísle Úředního věstníku.

⁽³⁾ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6.

- (13) Podle aktualizované prognózy útvarů Komise týkající se růstu nominálního HDP by primární saldo veřejných financí mělo v roce 2015 dosáhnout schodku ve výši 7 631 milionů EUR (4,4 % HDP), v roce 2016 schodku ve výši 6 166 milionů EUR (3,6 % HDP), v roce 2017 schodku ve výši 4 089 milionů EUR (2,3 % HDP) a v roce 2018 schodku ve výši 753 milionů EUR (0,4 % HDP).
- (14) Rozpočet pro rok 2016, který má být přijat řeckým parlamentem, je součástí střednědobé fiskální strategie na roky 2016 až 2019 s cílem uskutečnit rozsáhlou fiskální konsolidaci na začátku roku, která povede k úsporám ve výši přesahující 6 900 milionů EUR, což je téměř 4 % HDP.
- (15) Nedokončení konečné revize programu EFSF, neprovedené platby dluhové služby, vypršení programu EFSF a zavedení kontrol pohybu kapitálu vytvořily nové okolnosti, jež vedly k dalšímu podstatnému zhoršení udržitelnosti dluhu. To je důsledkem nižších odhadů růstu, revize cílových primárních přebytků směrem dolů, revize příjmů z privatizace směrem dolů, silného zhoršení v potřebách financování bankovního odvětví v důsledku uložení kontrol pohybu kapitálu, potřeby vyšší úrovně úhrad nedoplatek po období nedostatku likvidity státu a dopadů ocenění po znehodnocení eura vůči zvláštním právům čerpání. V důsledku tohoto vývoje se očekává, že poměr dluhu k HDP dosáhne 198,3 % v roce 2016, než poklesne na 169,3 % v roce 2020, 154,5 % v roce 2022 a 115,9 % v roce 2030 podle základního scénáře.
- (16) S ohledem na tento vývoj je třeba aktualizovat postup korekce k nápravě nadměrného schodku. Závazek přijatý Řeckem se netýká pouze opatření k fiskální konsolidaci, ale rovněž opatření, jež jsou nezbytná k co největší podpoře růstu a minimalizaci negativních sociálních dopadů.
- (17) Každé opatření vyžadované prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2016/544 výrazně napomáhá k dosažení požadované fiskální korekce. Některá opatření mají přímý vliv na rozpočtovou situaci Řecka, zatímco jiná jsou strukturální povahy a povedou ve střednědobém horizontu ke zlepšení fiskálního řízení a zdravější rozpočtové situaci.
- (18) S ohledem na výše uvedené úvahy se jeví jako nezbytné zrevidovat předchozí roční rozpočtové cíle a opatření vedoucí k uvedeným cílům. Nové roční rozpočtové cíle a opatření vedoucí k uvedeným cílům jsou obsaženy v prováděcím rozhodnutí Rady (EU) 2016/544,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Řecko odstraní stávající nadměrný schodek co nejrychleji, nejpozději však do roku 2017.
2. Účelem postupu směřujícího ke korekci nadměrného schodku je splnit roční cíle pro schodek veřejných financí, jak jsou stanoveny v prováděcím rozhodnutí Rady (EU) 2016/544, a tento postup bude vycházet z cílů primárního přebytku ve výši – 0,25 % HDP v roce 2015, 0,5 % HDP v roce 2016, 1,75 % HDP v roce 2017 a 3,5 % HDP v roce 2018 a v letech následujících. Trajektorie těchto fiskálních cílů je v souladu s očekávaným tempem růstu řecké ekonomiky, která po dosud nehlubší zaznamenané recesi prochází oživením. Podle revidovaného postupu klesne schodek veřejných financí v roce 2017 pod 3 % HDP.
3. Řecko přijme a v plném rozsahu provede všechna fiskální, hospodářská a strukturální ozdravná opatření začleněná do hospodářského a finančního ozdravného programu, schváleného prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2016/544.
4. Řecko musí být připraveno přijmout další opatření, pokud se naplní rizika ohrožující rozpočtové plány. Opatření rozpočtové konsolidace musí přinést trvalé zlepšení celkového strukturálního salda veřejných financí a měla by toho dosáhnout způsobem podporujícím růst.

Článek 2

Toto rozhodnutí nabývá účinku dnem oznámení.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Řecké republice.

V Bruselu dne 15. února 2016.

Za Radu
předseda
M.H.P. VAN DAM
